

Ukrainsk offensiv in i Ryssland

Den 7:e juni 2024 började det plötsligt dyka upp uppgifter som hävdade att ukrainska arméstyrkor påbörjat en offensiv in i den ryska Kurskregionen. Uppgifterna kom från bloggare, militära tankesmedjor liksom från ryska och andra media, medan officiella ukrainska kanaler höll tyst. Uppgifterna talade om stora ukrainska framgångar, vilket också framskyntade i ryska media, som verkade ha tagits på sängen och verkade skakade.

Vi vet nu att mycket av dessa uppgifter varit sanna och även ukrainska talesmän (bl a Zelenskyj) har bekräftat offensiven som uppenbarligen fortsätter.

Fortfarande är dock svårt att få fram detaljerade faktauppgifter om vad som skett hittills, hur offensiven fortskrider, dess målsättning osv. Men inte desto mindre vet vi en hel del och det är givetvis intressant och viktigt att ha en någorlunda klar bild av vad som skett och sker.

Allra sist nedan ges länkar till artiklar om offensiven i svenska media.

Thomas d'Istria

Riskfylld ukrainsk offensiv men symboliskt bakslag för Kreml

Le Monde, 10 augusti 2024

Hemligheten var väl bevarad och överraskningen total. Efter att i månader ha fått retirera inför den ryska arméns attacker i östra Ukraina har Kyivs armé öppnat en ny front på Ryska federationens territorium i vad som ser ut att vara ett försök att vända på krigsförloppet.

På några dagar har ukrainarna erövrat ett territorium lika stort som vad Ryssland erövrat i Ukraina sedan början av 2023. Ett större bakslag för Kreml som uppenbart tagits på sängen. I gryningen lördagen den 10 augusti, fem dagar efter att denna djärva operation inleddes, rasade striderna fortfarande i den ryska regionen Kursk.

Läget på plats är höljt i dimma. Militära experter talar om snabb framryckning för de ukrainska styrkorna och att de lyckats inta flera samhällen. På *Telegram*-plattformen rapporterar ryska bloggare om att ukrainarna tagit sig ett femtontal kilometer in på ryskt territorium. Målen för denna offensiv, mycket riskabel för Kyiv med tanke på läget vid resten av frontlinjen i Ukraina, är heller inte särskilt klara. Sedan operationen inleddes vägrar de ukrainska myndigheterna att göra några närmare kommentarer.

I fredags fick det ryska försvarsministeriet, efter att vid flera tillfällen ha försäkrat att man lyckas stoppa den ukrainska framryckningen, tillkännage att man fått skicka militära förstärkningar till regionen där undantagstillstånd införts. Försvarsministeriet bekräftade också i en kommuniké att strider pågick i västra utkanterna av den lilla staden Sudzja, cirka 10 kilometer från gränsen och känd för att vara ett viktigt transitcenter för rysk naturgas.

Flygbas attackerad

Under tiden fortsätter skyndsamt evakuering av tusentals ryssar på flykt undan striderna och den ukrainska arméns framryckning. Den ukrainska polisen har å sin sida tillkännagett evakuering av cirka 20 000 personer från samhällen nära den ryska gränsen för att förekomma intensifierade ryska attacker i gränsregionen Sumy. I Donetsk-regionen dödades i fredags 14 personer och ett tiotal skadades i en rysk bombattack på en stormarknad i staden Kostjantynivka.

Även om den ryska generalstaben i en första rapport talade om att cirka 1 000 soldater med ett dussintal stridsvagnar och ett tjugotal pansarfordon deltog i attacken är antalet stridande svårt

att uppskatta. Två luftburna ukrainska brigader och två mekaniserade brigader har formellt identifierats i Kursk-regionen. En mängd bilder som cirkulerar på sociala medier och på *Telegrams* plattformar visar intensiva strider och stor förstörelse. En video i fredags, tagen av en rysk bilist, visade ett tiotal sönderbrända ryska truppfordon och kadaver i byn Oktiabrskoje i Kursk-regionen. Det blir då svårt för Kreml att fortsätta att säga till ryssarna att ”allt går som väntat”.

Förutom denna operation attackerade ukrainska drönare tidigt på fredagsmorgonen en av den ryska arméns flygbaser i regionen Lipetsk nära 30 mil från gränsen till Ukraina. Den ukrainska armén uppger sig ”med framgång” ha slagit till mot ”depåer för glidbomber och andra installationer på flygbasen”. De ryska myndigheterna har bekräftat det hela via nyhetsbyråer utan några närmare detaljer om skadorna.

Myndigheterna i Kyiv är ytterst diskreta om operationen och omtalar den bara i dunkla termer. I en redogörelse för ett möte med generalstaben, publicerad på Telegram, lämnade Ukrainas överbefälhavare Oleksandr Syrskij en rapport om de olika frontavsnitten i landet samt om ”de defensiva insatserna i de områden där ryssarna attackerat ukrainskt territorium”. Två dagar tidigare hade president Volodymyr Zelenskyj sagt att hans mål var att öka kostnaderna för kriget för Moskva: ”Ju hårdare trycket blir på Ryssland – den angripare som tagit kriget till Ukraina – desto närmare kommer freden”, sade han. Sedan några veckor har Ukrainas president vädrat frågan om förhandlingar med Moskva. Det kan inte uteslutas att attacken in i Ryssland har till syfte att ge Ukraina större tyngd i ett sådant sammanhang.

Väst, vars bistånd är oundgängligt för Ukrainas armé vad gäller vapen och ammunition, ställde sig omedelbart på Kyivs sida. USA:s utrikesminister Antony Blinken sade i fredags till och med att USA tänkte skicka till Kyiv ”en stor mängd ammunition som man har akut behov av. Det stödet kommer att hjälpa Ukraina att skydda sina trupper och sin befolkning och stärka dess förmåga vid frontlinjerna”. Och om flera militära fordon som Väst levererat gått att identifiera på de videofilmer som tagits i Ryssland tycks ingen allierad ha varit benägen att protestera.

USA upprepade i fredags att man ”bestämt stöder Ukrainas insatser för att försvara sig mot den ryska aggressionen”, utan att närmare kommentera läget. Kvällen innan hade Washington meddelat att man hört sig för med de ukrainska myndigheterna för att få information om målet för operationen inne i Ryssland.

Tvinga fram truppförflyttning

EU-kommissionen förklarade också att Kyiv har rätt att försvara sig genom att angripa mål inne i Ryssland. ”Vi anser att Ukraina för ett legitimt försvarskrig mot ett illegalt angrepp”, sade Peter Stano, talesperson för EU:s kommissarie för utrikes frågor. Den ukrainske presidentens särskilde rådgivare, Mychailo Podoljak uttryckte på X sin belåtenhet över de internationella reaktionerna på de nya striderna inne i Ryssland. ”Idag”, skev han, ”anser en viktig del av det internationella samfundet den Ryska Federationen utgöra ett legitimt mål för alla sorters operationer och alla sorters vapen.”

Attacken in på ryskt territorium, av en helt annan omfattning än de tre tidigare räder som hittills genomförts av Ukrainas militära underrättelsetjänst, ger upphov till en del frågetecken bland militära experter. I vetskap om att den ryska armén dag för dag gnagt åt sig stycken av ukrainskt territorium i öster och att den ukrainska armén lider brist på manskap, vad ska det då tjäna till att sätta in så många soldater, så nödvändiga på andra håll, och öppna en ny front?

Kyivs syfte kan också vara att skapa motsättningar i den ryska regimen och tvinga fram ryska truppförflyttningar för att lätta på trycket i öster. En ambitiös strategi med tanke på den ryska arméns storlek och omfattningen av dess militära resurser.

Konrad Muzyka, militäranalytiker på den polska tankesmedjan *Rochan Consulting* talar om ”en djärv operation”. Enligt honom kan operationen bli en framgång om den leder till minskade ryska attacker i Donetsk-regionen och om den ”skapar problem för Moskva, ger Kyiv möjlighet att hålla sig kvar i oblasten Kursk och förbättrad position vid kommande förhandlingar”. Däremot kommer den att bli ett nederlag, ”om de ukrainska trupperna drivs bort från ryskt territorium utan påtagliga resultat och med stora förluster” och om ryssarna kan fortsätta att rycka fram i Donbas.

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips: Svenskspråkiga media om offensiven

[Stridigheterna fortsätter efter ukrainska offensiven](#) (*Aftonbladet* 10/8)

[Ukraina: Offensiven höjer stridsviljan](#) (*Aftonbladet* 11/8)

[Zelenskyj: Pressar kriget in på angriparens territorium](#) (*DN* 10/8)

[Ukraina: Tagit kontroll över viktig gasstation](#) (*Expressen* 11/8)

[Elitstyrkor rusar mot Ryssland: ”Helt nytt läge”](#) (*SvD* 9/8)

[Zelenskyj om ukrainska offensiven i Kursk: Vill pressa kriget till ryska sidan](#) (svenska *Yle* 10/8)

SVT: [Senaste nytt om kriget i Ukraina](#)